

آثار سلامتی سیل شهریور ماه ۱۳۹۰ شهرستان چناران

علی اردلان - جواد بابایی - ابوالفضل دقتی - محمدجواد مرادیان - فرید رضا صحتی - فاطمه صادقی

چکیده:

سیل شایع‌ترین بلای طبیعی است و خسارات شدیدی را بر جای می‌گذارد. سیل و خسارات آن روند افزایشی در دهه‌های اخیر دارد. در این مقاله، اثرات بهداشتی سیل شهریور ماه ۹۰ شهرستان چناران که در دوم شهریور ۱۳۹۰ رخ داد با استفاده از پرسشنامه و مصاحبه با مسئولین جمع‌آوری شد. این سیل باعث مرگ ۵ نفر، تخریب ۸۰ درصدی آب لوله‌کشی و چشمه تامین آب یک روستا، تلف شدن ۱۰۰۰ راس حیوان شد. ۳۶ میلیارد تومان به محصولات کشاورزی خسارت وارد کرد. علی‌رغم کم بودن سایر اثرات بهداشتی، سیل اخیر مرگ و میر قابل توجهی داشت.

کلید واژه‌ها: بلایای طبیعی، سیل، اثرات سلامتی، چناران

مقدمه

در طول ۲۰ سال گذشته بر اثر بلایا در جهان بیش از سه میلیون نفر جان باخته‌اند و ۸۰۰ میلیون نفر آسیب و خسارت دیده‌اند (۲۰۱). تنها طی سال‌های ۱۹۹۶-۱۹۸۷ میلادی خسارت‌های ناشی از بلایا به بیش از ۴۰۰ میلیارد دلار رسیده است (۱).

در بین بلایای طبیعی، سیل شایع‌ترین بلا است (۳) که بیش از سایر بلایا عامل مرگ و میر است (۴). با توجه به تغییر اقلیم جهانی که در حال وقوع است، سیلاب همه ساله خسارات شدیدی را در مناطق مختلف کره زمین بخصوص در نواحی روستایی کشورهای در حال توسعه بر جای می‌گذارد. آمار و ارقام نیز از رشد فزاینده در تعداد خسارات ناشی از بلایای جوی و اقلیمی در کشورهای دنیا حکایت دارد (۵).

ایران جزء کشورهای بلاخیز جهان است و ۹۰٪ جمعیت در معرض خطرات ناشی از سیل و زلزله قرار دارند (۱ و ۲ و ۶). در ۹۰ سال اخیر در ایران بر اثر وقوع بلایای طبیعی حدود ۳۰۰۰۰۰ خانه مسکونی تخریب شده‌است و بیش از ۱۲۰۰۰۰ نفر از مردم ایران کشته شده‌اند که از این تعداد ۷۶٪ بر اثر زلزله، ۱۳٪ بر اثر سیل و ۱۱٪ بر اثر سایر بلایای طبیعی جان خود را از دست داده‌اند.

آمارهای سیل در ایران نیز نشان دهنده وقوع فزاینده این پدیده در طی چهار دهه اخیر است (۳) بطوریکه از ۲۰۲ مورد در دهه ۳۰ به ۴۶۰ مورد دهه ۸۰ رسیده است (۷) (در برخی مقالات از جمله مقاله آقای دکتر اردلان و همکارانش این آمار